

Šta su procesne mjere zaštite i kako se primjenjuju?

U zavisnosti od njihove svrhe, mjere zaštite mogu biti sljedeće:

a) Mjere kojima se smanjuje strah svjedoka kroz izbjegavanje kontakta s optuženim, a koje uključuju:

- Korištenje pisanih ili snimljenih audiovizuelnih iskaza iz faze istrage kao zamjena za svjedočenje na sudu;
- Udaljavanje optuženog iz sudnice dok svjedok svjedoči ili svjedočenje putem uređaja za prijenos slike i zvuka (videokonferencija)
- Zaštićeno svjedočenje korištenjem monitora ili paravana i
- Anonimno svjedočenje.

b) Mjere kojima se ograničava izloženost svjedoka javnosti i psihološkom stresu, a koje uključuju:

- Promjenu mesta i datuma suđenja;
- Izmještanje javnosti iz sudnice (videoprijenos)
- Prisustvo pravnog pomoćnika, psihološke i profesionalne pomoći.

Šta je ugroženi svjedok, a šta svjedok pod prijetnjom?

Status ugroženog svjedoka:

- kada ste ozbiljno fizički ili psihički traumatizirani okolnostima izvršenja krivičnog djela;
- patite od ozbiljnih psihičkih poremećaja.

Svjedoci mogu biti posebno osjetljivi zbog godina, spola, zdravlja, prirode ili posljedica izvršenog krivičnog djela.

Status svjedoka pod prijetnjom:

- lična sigurnost ili sigurnost vaše porodice je dovedena u opasnost zbog učešća u postupku kao rezultat prijetnji i zastrašivanja.

Za svjedoke pod prijetnjom, mjere zaštite imaju za cilj omogućiti sigurnost svjedoka i skrivanje identiteta, ukoliko je to potrebno.

Svjedok u isto vrijeme može biti karakteriziran kao ugrožen i pod prijetnjom, te se shodno tome može primijeniti i više mjera zaštite istodobno.

Kome se obratiti?

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine

Kraljice Jelene 88, 71000 Sarajevo, telefon: 033 707 200
telefaks: 033 707 463, e-mail: info@tuzilastvobih.gov.ba

Okružno tužilaštvo u Banjoj Luci

Vladike Platona bb, 78000 Banja Luka, telefon: 051 346 020
telefaks: 051 316 250, e-mail: ot-bl@pravosudje.ba

Okružno tužilaštvo u Banjoj Luci - Posebno tužilaštvo za suzbijanje organiziranog i najtežih oblika privrednog kriminala

Bana dr Todor Lazarevića 15, 78000 Banja Luka, telefon: 051 326-140
telefaks: 057 343 234, e-mail: st-bl@pravosudje.ba

Okružno tužilaštvo u Doboju

Svetog Save 22, 74000 Doboj, telefon: 053 201 900, telefaks: 053 201 902, e-mail: ot-doboj@pravosudje.ba; ot_doboj@teol.net

Okružno tužilaštvo u Bijeljini

Vuka Karadžića 3, 76300 Bijeljina, telefon: 055 202 856
telefaks: 055 209 152, e-mail: ot-bijeljina@pravosudje.ba

Okružno tužilaštvo u Istočnom Sarajevu

Karadordeva 5, 71123 Istočno Sarajevo, telefon: 057 343 225
telefaks: 057 343 234, e-mail: okruzno@teol.net

Okružno tužilaštvo u Trebinju

Vuka Karadžića 13, 89000 Trebinje, telefon: 059 224 958, 223 542
telefaks: 059 270 541, e-mail: ojtt@teol.net

Tužilaštvo Brčko Distrikta BiH

Trg pravde 10, 76100 Brčko, Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine
telefon: 045 217 227, telefaks: 045 219 088, e-mail: jtbd@jtbd.ba

Kantonalno tužilaštvo Unsko-sanskog kantona

Bosanska 2, 77000 Bihać, telefon: 037 222 252
telefaks: 037 222 270, e-mail: k.tuzilastvo@bih.net.ba

Kantonalno tužilaštvo Posavskog kantona

Jug 1, Obilaznica bb, 76270 Orašje, telefon: 031 712 160
telefaks: 031 717 039, e-mail: luka.dabic@pravosudje.ba

Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona

Maršala Tita 137, 75000 Tuzla, telefon: 035 306 100
telefaks: 035 306 114 e-mail: kt-tuzla@pravosudje.ba

Kantonalno tužilaštvo Zeničko-dobojskog kantona

Masarykova 37, 72000 Zenica, telefon: 032 240 912
telefaks: 032 240 916 e-mail: kt-zonica@pravosudje.ba

Kantonalno tužilaštvo Bosansko-podrinjskog kantona

Zaima Imamovića 3, 73000 Goražde, telefon: 038 224 127
telefaks: 038 224 127, e-mail: kantugo@bih.net.ba

Kantonalno tužilaštvo Srednjobosanskog kantona

Aleja Konzula bb, 72270 Travnik, telefon: 030 511 815
telefaks: 030 511 815, e-mail: tuzilastvotr@bih.net.ba

Kantonalno tužiteljstvo Hercegovačko-neretvanskog kantona

Ante Starčevića 22, 88000 Mostar, telefon: 036 326 747
telefaks: 036 327 842, e-mail: kztno@tel.net.ba

Kantonalno tužiteljstvo Zapadnohercegovačkog kantona

Zaobilaznica bb, 88220 Široki Brijeg, telefon: 039 706 397
telefaks: 039 706 368, e-mail: zt-sirokibrijeg@pravosudje.ba

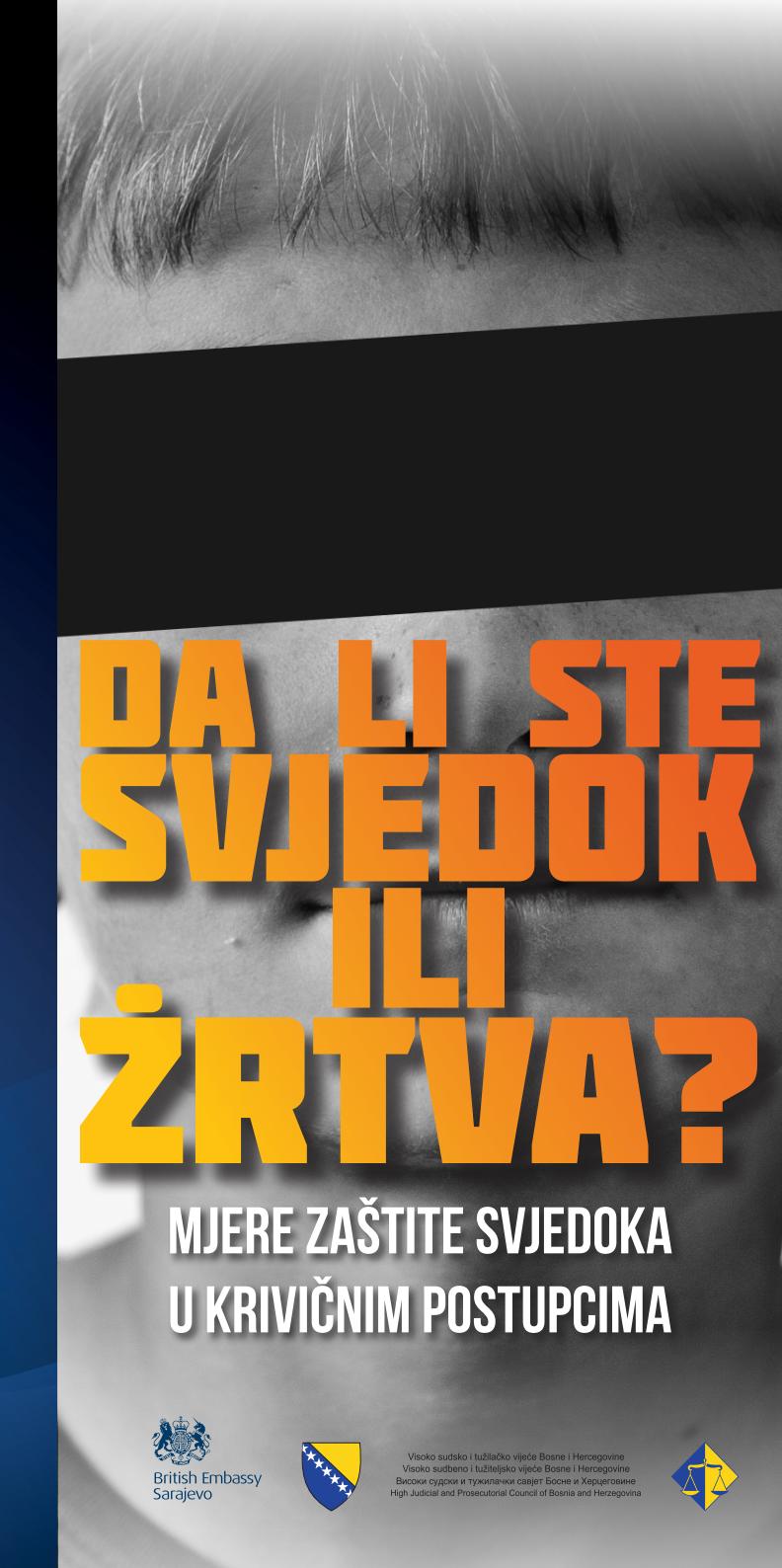
Tužilaštvo Kantona Sarajevo

Radičeva 6, 71000 Sarajevo, telefon: 033 663 331
telefaks: 033 276 871, e-mail: kant_tuz@bih.net.ba

Kantonalno tužiteljstvo Kantona 10 Livno

Trg branitelja 1, 80101 Livno, telefon: 034 201 012
telefaks: 034 204 292, e-mail: kt-livno@pravosudje.ba

Također se možete obratiti u najbliži općinski/opštinski ili kantonalni/okružni sud

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoko sudbeno i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine
High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina

Šta znači biti svjedok pod zaštitom?

Ako ste prijavili krivično djelo, ili ste svjedok u krivičnom postupku, obratite se tužiocu koji će vam objasniti da imate pravo na procesne mjere zaštite, shodno procjeni stanja i potreba za zaštitom. Na mjeru zaštite imate pravo prije, u toku i nakon krivičnog postupka. Srazmjerne stepenu zastrašivanja i opasnosti po vas kao svjedoku, uključujući i vašu porodicu, primjenjuju se i različite mjeru zaštite. Također, u svim spomenutim fazama, svjedoku pod zaštitom je na raspaganju psihološka pomoć. Nju pruža stručno osoblje odjela za podršku svjedocima pri tužilaštvo i sudovima, kao i stručno osoblje nevladinih organizacija, ukoliko je to potrebno.

Uloga odjela za podršku svjedocima?

- Da ostvari prvi kontakt i da vas upozna s postojanjem odjela i njegovom svrhom;
- Da vam objasni da se kontakt ostvaruje uz najviši stepen povjernjivosti i nepriistrasnosti;
- Upoznaje vas s pravima i obavezama, te mogućim mjerama zaštite;
- Pruža administrativnu, psihološku ili emotivnu podršku i pomoć;
- Pomaže da kroz sve faze sudskog postupka prođete što je lakše moguće i
- Nakon sudskog postupka, osoblje odjela vam stoji na raspaganju za psihološku pomoć.

Rad i procedure odjela za podršku svjedocima

Odjel za podršku svjedocima, na zahtjev tužioca/sudije, telefonski inicijalno kontaktira svjedoka kako bi se procijenile potrebe za mjerama zaštite i stanje svjedoka. Tužilac/sudija će, na osnovu procjene da li se radi o ugroženom svjedoku ili svjedoku pod prijetnjom, naložiti osoblju odjela za podršku svjedocima da izvrši sljedeće radnje:

- Podršku pri organizaciji dolaska svjedoka u tužilaštvo/sud (ili organizaciji sastanka s tužiocem na drugoj lokaciji koja odgovara svjedoku);
- Prijem svjedoka na recepciji i psihološku pripremu svjedoka u prostorijama tužilaštva neposredno prije davanja izjave;
- Kada se radi o traumatiziranim svjedocima, omogućava se prisustvo stručnog osoblja odjela tokom davanja izjave prema uputstvima tužioca/sudije i zavisno od procjene potreba svjedoka;
- Psihološku podršku neposredno nakon davanja izjave;
- Praćenje efekata davanja izjave na svjedoka (telefonski poziv svjedoku najkasnije 15 dana od davanja izjave).

NAPOMENA:
OTKRIVANJE IDENTITETA ZAŠTIĆENOG SVJEDOKA
PREDSTAVLJA KRIVIČNO DJELO ZA KOJE SE MOŽE
IZREĆI ZATVORSKA KAZNA

Mjere zaštite i postupanje za različite tipove svjedoka kroz faze krivičnog postupka

Pripremna faza - istraživač (inicijalno kontaktiranje)					Glavni pretres	Naknadna podrška
Prijava krivičnog djela	Telefonsko kontaktiranje svjedoka	Psihološka procjena stanja i potreba	Zahtjev i odluka o dodjeli mera zaštite	Mjere zaštite koje se primjenjuju (u nekim slučajevima svjedok dobija mjeru zaštite tek u ovoj fazi postupka)	Svjedočenje	Nakon svjedočenja
Ugroženi svjedok	Obično policija prva dolazi u kontakt. To se dešava prije davanja izjave, tj. neposredno nakon upućivanja pismenog poziva za davanje izjave.	Sudu je potrebno predložiti ljekarske nalaze koji dokazuju psihičke poremećaje.	Tužilac je taj koji će na osnovu svih prikupljenih činjenica odlučiti koje vrste mera zaštite za svjedoka će zatražiti od suda. Važno je da svjedok razumije šta podrazumejavaju mjeru zaštite, te mora dati svoju saglasnost za njihovu primjenu.	Pristup psihološkoj i socijalnoj pomoći. Promjena u načinu ispitivanja, npr. mogućnost da sud direktno postavlja pitanja svjedoku u ime stranaka i branioca	Promjena reda izvođenja dokaza na glavnom pretresu. Svjedočenje putem tehničkih uređaja za prijenos slike i zvuka. Udaljavanje optuženog. Predstavljanje dokaza prikupljenih tokom faze istrage na glavnom pretresu	Važi i za ugrožene svjedoke i svjedoke pod prijetnjom Prvi korak je saslušati stranke o potrebi privremenog isključenja javnosti s glavnog pretresa, kako bi se slobodno razgovaralo o tražnim mjerama zaštite. Identitet svjedoka se drži u tajnosti sve do odluke o isključenju javnosti, a shodno prdoženim mjerama i dalje.
Svjedok pod prijetnjom	Osoblje odjela za podršku svjedocima kontaktira svjedoka i pruža mu psihološku podršku za davanje iskaza u tužilaštву.	Sasuštanje samog svjedoka o tome da je napadnut, da mu je priješlo i slično može biti osnova za status.	Kod svjedoka pod prijetnjom važe isti navodi kao i za ugroženog svjedoka sa tom razlikom što mjeru zaštite mogu biti kompleksnije i iziskuju veću upotrebu resursa i mehanizama zaštite.	Ograničenje prava optuženog i branioca da pregleda spise i dokumentaciju. Neotkrivanje identiteta svjedoka Mjere koje se primjenjuju u okviru saslušanja zaštićenog svjedoka (član 15.-23.)	Promjena reda izvođenja dokaza na glavnom pretresu. Svjedočenje putem tehničkih uređaja za prijenos slike i zvuka. Udaljavanje optuženog. Predstavljanje dokaza prikupljenih tokom faze istrage na glavnom pretresu.	Svjedok se, i pored toga, može u bilo kom trenutku obratiti osobljaju odjela za podršku svjedocima. Sud daje svjedoku pravo da ne odgovori na postavljeno pitanje, ukoliko bi odgovor na njega prekršio primjenu zaštitnih mjeru na tog istog svjedoka.